

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. et Mgr. Bc. Petra Jíříka a soudců Mgr. Heleny Nutilové a JUDr. Michala Hájka, Ph.D., ve věci

žalobce: J. Š., narozen dne
bytem
zastoupen advokátem JUDr. Tomešem Vytiskou
se sídlem Masarykovo náměstí 1, 377 01 Jindřichův Hradec

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**
sídlím U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2023, č. j. KUJCK 115788/2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a shrnutí žaloby

1. Žalobce se žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Jindřichův Hradec, odbor životního prostředí (dále jen

„vodoprávní úřad“), ze dne 10. 3. 2023, č. j. OŽP/14936/23/Ca-178 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), o společném povolení k umístění a realizaci stavby dle § 94p zákona č. 183/2006 Sb., zákona o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v rozhodném znění, ve spojení s § 15 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v rozhodném znění, a to stavby „ČOV pro objekt čp. X, Okrouhlá Radouň, v kraji Jihočeském, okrese Jindřichův Hradec, obci Okrouhlá Radouň, katastrálním území Okrouhlá Radouň, na pozemku p.č. st. X, č.h.p.1-07-03-0260-0-00-Radouňský potok, VÚ: Radouňský potok od pramene po ústí do toku Nežárka, HVL_0720, iDVT: Radouňský potok (10273023), souřadnice umístění ČOV: X – 1142137, Y – 712691“ (dále jen „ČOV“). Dle rozhodnutí stavebního úřadu se jedná o kontejnerovou aktivační ČOV, jejíž specifikace a podoba je zachycena ve správním spise; jedná se o válec uložený v zemi s průměrem 2050 mm a výškou 2700 mm.

2. Žalobce po stručném shrnutí předcházejícího správního řízení napadl vady řízení a nezákonnost napadeného rozhodnutí.
3. Žalobce poukázal na vydané rozhodnutí Městského úřadu Nová Včelnice ze dne 4. 11. 2022, č. j. 3618/22/SÚ (dále jen „rozhodnutí o výjimce“), kterým byla pro ČOV povolena výjimka z § 24a odst. 2 a 3 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území (dále jen „vyhláška č. 501/2006 Sb.“), pro nedodržení nejmenších odstupových vzdáleností studny od zdrojů možného znečištění, tj. vzdálenost studny od ČOV. K tomu uvedl, že mu jakož vlastníku sousedního pozemku bylo upřeno právo být účastníkem tohoto řízení. Žalobce brojil proti tvrzení správních orgánů, že nemusí být účastníkem řízení o povolení výjimky, neboť rozhodnutí o výjimce nezakládá právo a povinnost samo o sobě, ale až ve spojení s napadeným rozhodnutím. Rovněž žalobce namítal, že rozhodnutí o výjimce vydal nepřislušný správní orgán. Žalobce uvedl, že nejmenší vzdálenost studny od zdrojů znečištění je dána dle vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj č. 137/1998 Sb., o technických požadavcích na výstavbu (dále jen „vyhláška č. 137/1998 Sb.“), normovými hodnotami, tj. technickými normami – konkrétně ČSN 75 5115. Dle citované technické normy by měla být vzdálenost nejméně 5 metrů v málo propustném prostředí a v písčitém podloží až 12 metrů, přitom dle žalobce je v daném místě materiál propustný. Namítal, že místo ČOV by mohl být využit dodnes funkční septik ve vzdálenosti 30 metrů od studny právě z důvodu dodržení minimálních vzdáleností. Žalobce nakonec nezákonnost napadeného rozhodnutí dovozoval ze skutečnosti, že na šterkovém prostředí v bezprostřední blízkosti od studny mají být 4 parkovací místa, přitom za odpadní vody je nutné dle ČSN 75 6561 považovat dešťové vody znečištěné ropnými látkami (např. z odstavňích a parkovacích ploch).
4. Žalobce dále namítal, že správní orgány učinily skutkové závěry o vzdálenostech, aniž by nařídily ústní jednání na místě samém, čímž postupovaly v rozporu se zásadami správního řízení (zákaz zneužití správního uvážení, dobré víry, materiální pravdy a přístupu správního orgánu k dotčené osobě). Konkretizoval, že šířka pozemku od plánovaného umístění ČOV směrem k jeho pozemku není 14,66 metrů, ale 13,80 metrů a doložil fotografie vlastního měření. Dále uvedl, že vzdálenost od ČOV k hranici jeho pozemku v nejbližším místě činí nikoliv 6 metrů, ale pouze 3 metry, čímž ochranné pásmo ČOV přesahuje na jeho pozemek a z důvodu omezení jeho vlastnického práva měla být uzavřena smlouva ke kompenzaci jeho majetkové újmy. Žalobce namítal nesprávnou aplikaci § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb., jelikož toto ustanovení řeší vzdálenosti staveb na sousedních pozemcích, avšak na svém pozemku žalobce žádnou stavbu nemá.

5. Žalobce z výše uvedeného navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

II. Shrnutí vyjádření žalovaného

6. K řízení o výjimce žalovaný sdělil, že rozhodnutí o výjimce bylo podkladem pro vydání prvostupňového rozhodnutí a jelikož žalobce ve svém odvolání rozhodnutí o výjimce napadl, předal toto rozhodnutí k přezkumu Krajskému úřadu pro Jihočeský kraj, Odbor regionálního rozvoje, územního plánování a stavebního řádu (dále jen „stavební úřad“), který svým sdělením ze dne 2. 8. 2023, č. j. KUJCK 87489/2023 (dále jen „stanovisko stavebního úřadu“), konstatoval, že nebyla zjištěna nezákonnost rozhodnutí o výjimce při stanovení okruhu účastníků, když žalobce jakož nájemce studny nemohl být účastníkem řízení a současně netvrdil dotčení konkrétního práva a povinnosti, rovněž za situace, že dle konstantní judikatury rozhodnutí o výjimce nezakládá práva a povinnosti fyzických a právnických osob (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2013, č. j. 8 As 8/2011-66, č. 2908/2013 Sb. NSS). Nebyla rovněž zjištěna nepřislušnost správního orgánu, který rozhodoval o výjimce. Toto sdělení bylo pro žalovaného závazné, proto bylo podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí (srov. závazné stanovisko dle § 149 správního řádu).
7. Žalovaný dodal, že ČOV je plně v souladu s vyhláškou č. 501/2006 Sb., na kterou odkazuje § 193 a § 194 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Uvedl, že § 24b vyhlášky č. 501/2006 Sb., nestanoví odstupové vzdálenosti staveb. Žalovaný dále poukázal na to, že žalobcem citovaná vyhláška č. 137/1998 Sb., byla zrušena ke dni 26. 8. 2009 a nahrazena vyhláškou č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. K otázce závaznosti či dobrovolnosti ČSN uvedl, že jsou normy závazné jen s odkazem na konkrétní ustanovení platné vyhlášky č. 268/2009 Sb. Žalovaný nesouhlasí, že by uvedl, že ochranné pásmo ČOV mělo činit 5 metrů dle TSN 75 6011, ale pouze tuto normu citoval v souvislosti s vypořádáním námítky ohledně obavy žalobce z možných pachových imisí. Rovněž uvedl, že citovaná technická norma není závazná. Obecné požadavky na využívání území dle žalovaného plynou z § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb.
8. Žalovaný k námitce místního šetření odkázal na možnost správního uvážení vodoprávního úřadu dle § 49 odst. 1 správního řádu, neboť zákon nestanoví povinnost ústní jednání nařizovat. Dle žalovaného se vodoprávní úřad nespokojil pouze se vzdálenostmi uvedenými v předložené projektové dokumentaci, kterou zpracoval autorizovaný inženýr pro vodohospodářské stavby Ing. M. R., CSc., ale sám provedl měření v katastrálním situačním výkresu projektové dokumentace v měřítku 1:1000, č. výkresu C2, ze kterého ověřil vzdálenost ČOV od hranice k pozemku žalobce cca 6 metrů. K námitce vzdálenosti ochranného pásma ČOV žalovaný odkázal na § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb. s tím, že zákon nestanoví jako povinný podklad k vydání napadeného rozhodnutí smlouvu o kompenzování majetkové újmy vzniklé vlastníku pozemku v ochranném pásmu, proto nemohl řízení pro absenci této smlouvy přerušit či zastavit.
9. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

III. Právní hodnocení krajského soudu

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování

správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). Krajský soud ve věci rozhodl bez jednání za splnění podmínek § 51 odst. 1 s. ř. s.

11. Žaloba není důvodná.
12. Na úvod krajský soud předesílá, že z obsahu správního spisu plyne, že ČOV má být umístěna na pozemku ve vlastnictví obce Okrouhlá Radouň. Předmětná studna, ke které byla povolena výjimka pro nedodržení nejmenších odstupových vzdáleností, se nachází rovněž na stejném pozemku ve vlastnictví obce Okrouhlá Radouň cca 3 metry od ČOV. Žalobce je vlastníkem sousedního pozemku a studnu má užívat z titulu nájemce bytu v obecním domě, který se zde nachází.
13. Na prvním místě se krajský soud zabýval tím, jaká práva může žalobce ve vztahu ke studni, která není v jeho vlastnictví, namítat a dospěl k závěru, že námitky, které žalobce vznáší, mu nepřisluší. Žalobce uvádí na straně 3 shora podané žaloby, že *„studnu užívá nájemce stavby neustále jako zdroj vody“*. Krajský soud proto vychází z toho, že žalobce užívá formou nájmu obecní byt a v návaznosti na to na přilehlé zahradě užívá danou studnu. Z titulu nájemce však žalobce není k ochraně studny ve vlastnictví obce (stavebníka) oprávněn. Jak obdobně popsal Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 21. 12. 2016, č. j. 6 As 97/2016-24, *„[n]ájemní vztah ze své povahy není veřejnoprávními předpisy stavebního práva v řízení o povolení stavby nijak chráněn. Nájemce nemůže z titulu svého nájemního práva ve stavebním řízení vznášet námitky neplatnosti nájemní smlouvy stavebníka, ani jiné námitky. Nemůže se prostřednictvím námitek ve stavebním řízení dovolávat ochrany svého nájemního práva ani v případě, že již je účastníkem řízení z jiného titulu. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 11. 2007, č. j. 7 As 18/2007-94, nelze v žádném případě dovodit, že by vydání stavebního povolení bránila případná existence nájemního vztahu k pozemku, na němž má být stavba postavena, jak také zcela správně dovodil krajský soud. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že soudy ve správním soudnictví podle ustavení § 2 s. ř. s. poskytují ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem. Nájemní vztah je však vztahem soukromoprávním, který nemůže být řešen ani ve stavebním řízení, které je řízením veřejnoprávním, a ani v přezkumném řízení správním soudem.“* (důraz doplněn).
14. Výše uvedené závěry potvrzuje i ustanovení § 94k stavebního zákona, které upravuje účastenství ve společném řízení, neboť výkladem *a contrario* k § 94k písm. e) stavebního zákona lze dovodit, že nájemní vztah žalobce k bytu a případné právo užívat danou studnu nezakládá oprávnění vznášet námitky týkající se předmětné studny, příp. námitek souvisejících. Žalobci nesvědčí všeobecný dozor nad zákonností a v tomto případě proto může „pouze“ střežit jen svá práva plynoucí z vlastnictví sousedního pozemku, a to v mezích napadeného rozhodnutí – společného povolení pro ČOV. Žalobce své námitky ohledně předmětné studny nepropojil s konkrétním tvrzením, jakým způsobem bylo do jeho vlastnického práva zasaženo, příp. nekonkretizoval skutečný dopad do jeho právní sféry (srov. závěry v rozsudku Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 5. 2021, č. j. 54 A 100/2018-64). Pouhé tvrzení o užívání studniční vody, které je navázáno na jeho nájemní vztah, nepostačuje. Z tohoto důvodu se žalobce nemůže prostřednictvím formulovaných žalobních námitek dovolávat ochrany studny, která není v jeho vlastnictví.
15. S tím souvisí i skutečnost, že žalobce nebyl účastníkem řízení o výjimce, kde Městský úřad Nová Včelnice ve svém rozhodnutí ze dne 4. 11. 2022, č. j. 3618/22/SÚ, stanovil okruh účastníků dle § 27 odst. 1 a 2 správního řádu tak, že se jedná o žadatele (obec), vlastníka

pozemku a vodního díla – studny (obec) s tím, že zde nejsou žádní další vlastníci pozemků či staveb dotčených udělením výjimky z odstupových vzdáleností mezi plánovanou ČOV a studnou. Nepřípustná je ze stejného důvodu i námitka, že o výjimce měl rozhodovat jiný věcně příslušný správní orgán, když rozhodnutí o výjimce se nedotýká vlastních veřejných subjektivních práv žalobce a žalobce není oprávněn k obecnému dozoru nad zákonností.

16. Stejně tak se krajský soud nemůže zabývat polemikou žalobce o potřebnosti ČOV ve vztahu ke stávajícímu starému septiku a tím, zda je stavba ČOV hospodárná či nikoli. Jedná se nadto o výsostné rozhodnutí vlastníka nemovitosti, jakým způsoby hodlá řešit způsob likvidace odpadních vod objektu.
17. Obdobně tak co se týče argumentace žalobce o budovaných parkovacích stáních, když současně nelze přehlédnout, že na tyto se ani rozhodnutí stavebního úřadu nevztahuje, neboť jeho předmětem je pouze samotná ČOV, nikoli parkovací stání.
18. Co se týče otázky nenařízení ústního jednání na místě samém, neprovedení místního šetření, ani zde krajský soud neshledal jakýchkoli pochybení. Dle § 94m věty první stavebního zákona platí, že *od ohledání na místě, popřípadě i od ústního jednání, může stavební úřad upustit, jsou-li mu dobře známy poměry staveniště a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení stavebního záměru a stanovení podmínek k jeho provádění*. Bylo proto na uvážení úřadu, zda bude takto postupovat. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že vodoprávní úřad vyšel při svých úvahách ohledně předmětné vzdálenosti umístění ČOV od společné hranice pozemku zejména z projektové dokumentace a jednak vlastního měření vzdálenosti v katastrální mapě. Žalobce sice tyto závěry odmítá a popisuje, že šířka obecního pozemku od stavby k jeho pozemku není 14,66 m, ale maximálně 13,8 m, „*a to v situaci, kdy hraniční plot postavila obec sama v místě, s jehož vytýčením žalobce nesouhlasil*“. Není však zřejmé, jakým způsobem by se tato skutečnost měla dotýkat práv žalobce, přičemž stavba plotu a jeho umístění není předmětem tohoto řízení, stejně jako jeho předmětem není to, kde probíhá hranice vlastnického práva žalobce k jeho pozemku. Nutno dodat, že není rozhodné, jaké hodnoty naměřil žalobce v terénu v návaznosti na existující oplocení, pokud zde není postaveno na jisto, že samotné oplocení kopíruje hranici jednotlivých pozemků. To zde není známo a uvádí-li sám žalobce, že trasu plotu v minulosti rozporoval, je možné, že sám žalobce má odlišné představy o průběhu vlastnické hranice než obec, která plot postavila.
19. Žalobce popisuje, že ČOV nemá být od hranice jeho pozemku vzdálena 6 m, ale pouze 3 m a v návaznosti na to namítá, že v takovém případě ochranné pásmo ČOV přesahuje na jeho pozemek o 2 m a jeho majetek tak bude zatížen řadou omezení a žalobce neměl možnost hájit svá práva tak, jak popisuje v žalobě shora, kde se však žalobce zabývá řízením o povolení výjimky z odstupových vzdáleností mezi ČOV a studnou. V tomto řízení tak, jak krajský soud vyložil již shora, žalobci postavení účastníka řízení nesvědčilo.
20. Žalobce vychází z toho, že TSN 75 6011 zakotvuje ochranné pásmo ČOV. Vodoprávní úřad ve svém rozhodnutí na str. 4 dole popsal, že ochrana prostředí je v tomto případě stanovena na 5 m, na což však navázal žalovaný na str. 5 a 6 kde se tímto zabýval a závěrem popsal, že tato norma není v tomto případě závazná. Tento závěr žalobce ve vztahu k ochrannému pásmu ČOV nerozporuje, když v rámci podané žaloby akorát namítá závaznost normy ČSN 75 5115 ve vztahu k samotné studni. Ačkoli správní orgány uvádí, že vzdálenost ČOV od pozemku žalobce (6 m) byla zjištěna z mapových podkladů, není takový podklad ve správním spise založen (oproti založenému měření v mapě vzdálenosti ČOV a domu; správní orgán pravděpodobně v mapě měřil i tuto vzdálenost, ale výtisk takového měření

zde není založen), a to v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu. To však s ohledem na uplatněné námitky není vadou, která by měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

21. Žalobce svojí argumentací směřuje k přesahu jím tvrzeného ochranného pásma ČOV. Žalobce namítá přesah ochranného pásma na svůj pozemek, jelikož zde ale žádné ochranné pásmo stanoveno není, je tato námitka nedůvodná a odvozená otázka vzdálenosti ČOV od hranice jeho pozemku není rozhodná. Blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2016, č. j. 4 As 63/2016-39, bod 24, kde Nejvyšší správní soud popisuje závaznost normy 75 6011 a nutnost stanovení pásma ochrany prostředí mezi čistírnou odpadních vod pouze u čistíren, kde velikost zdroje celkového znečištění je vyjádřena ekvivalentním počtem obyvatel větší než 500; v projednávané věci se jedná o ekvivalentní počet „pouze“ 20 obyvatel.
22. Co se týče namítané šířky obecního pozemku 14,66 m, rozhodnutí správních orgánů s tímto údajem explicitně nepracují a není proto zřejmé, k jakým důvodům rozhodnutí žalobce svoji námitku maximální šíře pozemku obce 13,80 m vztahuje, není zřejmé, v čem žalobce spatřuje zásah do svých veřejných subjektivních práv. Z tohoto důvodu se krajský soud touto námitkou více nezabýval. Jakékoli dokazování žalobcem předloženými výsledky měření a fotografiemi bylo s ohledem na shora učiněné závěry nadbytečné.
23. Nedůvodná je nakonec i námitka žalobce, že nelze aplikovat § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb., neboť to „*neřeší stav spočívající v tom, že žalobce zatím na svém pozemku žádnou stavbu nemá*“. Uvedené ustanovení upravuje minimální odstupové vzdálenosti staveb od jiných staveb či od hranice pozemku. Popisuje-li žalovaný s odkazem na rozhodnutí vodoprávního úřadu to, že dle uvedeného ustanovení je odstupová vzdálenost ve vztahu k žalobcovu pozemku dodržena, když ČOV je od hranice pozemku žalobce vzdálena cca 6 m, není zřejmé, v čem by měla spočívat nesprávnost úvah správních orgánů. Nemá-li žalobce na svém pozemku žádné stavby, od kterých uvedené ustanovení stanovuje minimální odstupové vzdálenosti, pak sice není splněna podmínka aplikace zde stanovených pravidel, ale zároveň je zřejmé, že zde není jakýkoli nesoulad stavby ČOV co do odstupových vzdáleností od vyjmenovaných staveb, neboť tyto stavby se zde nenacházejí. Z toho plyne, že dané ustanovení nebylo porušeno.

IV. Závěr a náklady řízení

24. Na základě shora uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl v řízení úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšného žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením před soudem vznikly nezbytné náklady důvodně vynaložené nad rámec běžné úřední činnosti. Z toho důvodu mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

České Budějovice 29. srpna 2024

Mgr. et Mgr. Bc. Petr Jiřík v. r.
předseda senátu